

Finnish
Consulting
Group

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutos ja laajennus (oyk ja oykm 9531)

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

23.10.2025

P52608

Sisällys

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	3
1.1	Maankäyttö- ja rakennuslain muutos alueidenkäyttölainsi	3
2	Lähtökohdat.....	4
2.1	Kaavan aloite ja vireilletulo	4
2.2	Kaava-alue	4
2.3	Osayleiskaavan tausta ja tavoitteet	5
2.3.1	Osayleiskaavan tausta.....	5
2.3.1.1	Evon maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma	6
2.3.2	Osayleiskaavan tavoitteet.....	8
3	Kaavoitustilanne	9
3.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	9
3.2	Maakuntakaava	9
3.3	Yleis- ja asemakaavat	11
4	Arvokkaat luontoalueet, maisemat ja rakennetut kulttuuriympäristöt kaava-alueella.....	14
5	Aluetta koskevat aiemmat selvitykset ja aineistot	18
6	Laadittavat selvitykset ja vaikutusten arviointi	19
6.1	Laadittavat selvitykset.....	19
6.2	Vaikutusten arviointi	19
7	Osalliset, osallistuminen ja tiedottaminen	20
8	Kaavatyön vaiheet ja aikataulu.....	22
8.1	Kaavatyön vaiheet	22
9	Yhteystiedot.....	24

23.10.2025

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukainen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. OAS sisältää perustiedot kaavahankkeesta ja sen valmisteluprosessista niin, että osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua sen valmisteluun. OAS kertoo mitä on suunnitteilla ja missä, lähtökohdat ja tavoitteet, mitä selvityksiä tehdään ja mitä vaikutuksia arvioidaan, keitä ovat osalliset sekä milloin ja miten suunnitteluun voi vaikuttaa.

OAS:a päivitetään tarvittaessa.

1.1 Maankäyttö- ja rakennuslain muutos alueidenkäyttölaki

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) korvaavat lait alueidenkäyttölaki (AKL 1999/132) ja rakentamislaki (RakL 751/2023) ovat tulleet voimaan 1.1.2025.

Rakentamislain säätämisen yhteydessä tehdyn maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen voimaantulosäännösten mukaan ennen 1.1.2025 vireille tulleeeseen kaavaan sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslakia.

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutos ja laajennus (oyk ja oykm 9531) tullut vireille kuulutuksella 30.10.2024. Tämän takia kaava laaditaan soveltaen maankäyttö- ja rakennuslakia (MRL) ja kaavaselostuksessa sekä tarvittaessa myös kaavamääräyksissä viitataan maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL) eikä alueidenkäyttölakiin (AKL).

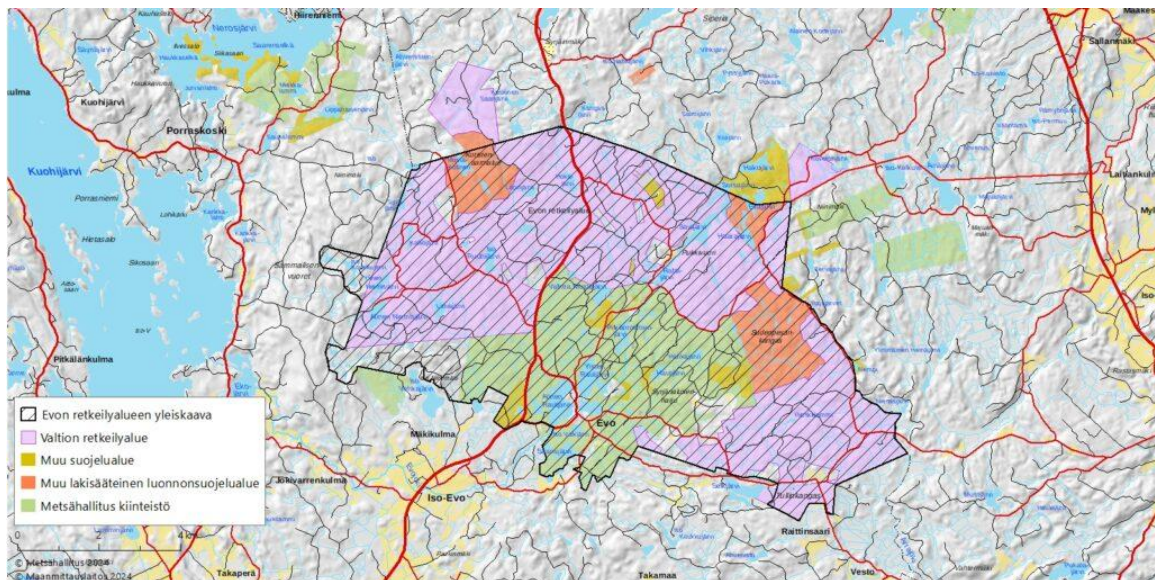
23.10.2025

2 Lähtökohdat

2.1 Kaavan aloite ja vireilletulo

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutos ja -laajennus on tullut vireille kuulutuksella 30.10.2024. Kaavatyö on käynnistetty Metsähallituksen aloitteesta. Kaavaprosessin etenemistä ja kaavan aineistoja voi seurata [kaavahankkeen sivuilla](#).

2.2 Kaava-alue

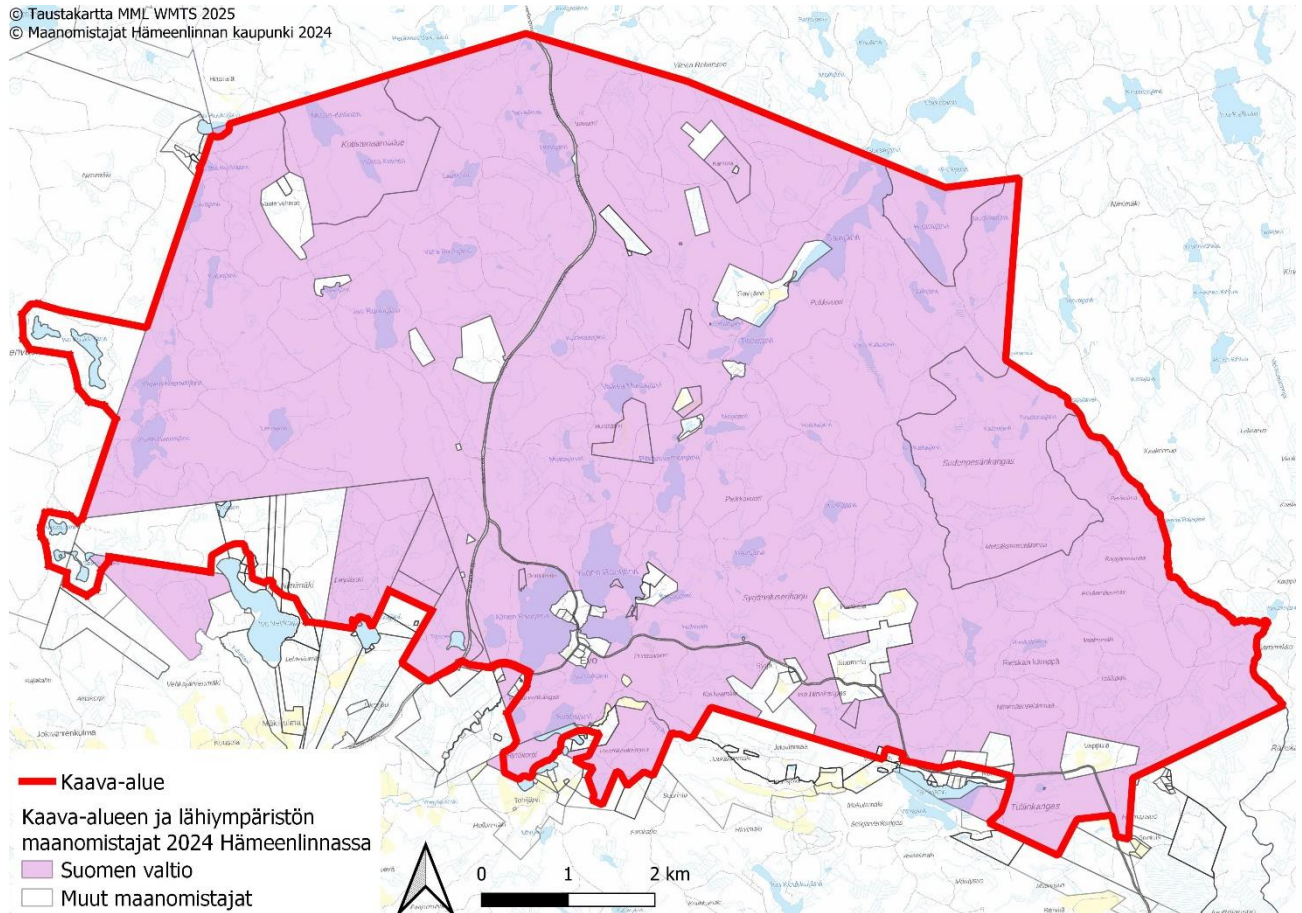

Kuva 1. Kaavoitusaloite koskee Metsähallituksen hallinnoimia maa-alueita Evolla Hämeenlinnassa. Retkeilyalue jatkuu Padasjoen puolella pohjoisessa. Kaava-alueen pinta-ala on noin 79 km². Karttalähde: Metsähallitus.

Kaava-alue sijaitsee Hämeenlinnan koillisosassa, Evon retkeilyalueella (Kuva 1). Kaava-alueen laajuus on noin 79 km². Kaava-alueeseen kuuluu Metsähallituksen, valtion, Hämeenlinnan ammattikorkeakoulu HAMK:n ja yksityisten maanomistajien alueita. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa Padasjoen kunnan rajaan ja idässä Asikkalan kunnan rajaan. Kaava-alue sisältää mm. Hämeen ammattikorkeakoulun Evon kampusalueen, opetusmetsäalueita sekä retkeilyalueita ja luonnonsuojelualueita.

Valtio omistaa suurimman osan Evon osayleiskaava-alueen maasta (Kuva 2).

23.10.2025

Kuva 2. Suomen valtio omistaa suurimman osan kaava-alueen kiinteistöistä. Valtion maanomistus on esitetty kartassa violetilla. Kaava-alueen muut maanomistajat ovat yksityisiä, yrityksiä, säätiöitä tai vastaavia tahoja. Evo-keskuksen maat omistaa Hämeen ammattikorkeakoulu Oy.

2.3 Osayleiskaavan tausta ja tavoitteet

2.3.1 Osayleiskaavan tausta

Evon retkeilyalueelle laadittiin maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma vuonna 2020. Yleissuunnitelman tavoitteena oli laatia alueelle maankäytön kehittämissuunnitelma ohjaamaan ja tukemaan alueen luontomatkailuelinkeinojen kehittämistä huomioiden alueen luonne.

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 24.11.2021 Evon retkeilyaluetta kehittämään työryhmän, jonka tehtävänä oli toimeenpanna Evon retkeilyalueen matkailun ja maankäytön yleissuunnitelmaa siten, että kehittämisessä otetaan korostetusti huomioon

23.10.2025

Natura-alueet, luonto- ja maisema-arvot sekä tutkimuksen ja koulutuksen tarpeet. Työryhmän raportissa on esitetty toimenpiteitä Evon kehittämiseksi ja maankäytön ja matkailun yleissuunnitelman toimeenpanemiseksi.

Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia 2030 (VNP 2022) vahvistettiin valtioneuvoston päätöksellä keväällä 2022. Strategia on laadittu ministeriöiden, julkishallinnon, tutkimuslaitosten ja järjestöjen asiantuntijoiden tuella. Strategiassa linjataan, että valtion retkeilyalueiden täydentämiseksi laaditaan suunnitelma ja se toimeenpannaan vuosina 2024–2027. Vuonna 2023 valmistuneessa strategian mukaisessa suunnitelmassa todetaan Evon osalta, että Evoa kehitetään ns. Evo –työryhmän esitysten sekä maankäytön ja matkailun yleissuunnitelman pohjalta.

Metsähallitus on toimeenpannut valtion maiden haltijana valtioneuvoston päätöstä Evon retkeilyalueen kehittämisestä käynnistämällä aluetta koskevan kaavoituksen.

Evon osalta on käyty keskustelua tiedekansallispuiston perustamisesta alueelle. Kansallispuistot perustetaan erityislaille ja asiaa hallinnoi ympäristöministeriö. Kansallispuistojen perustamista ei voida ratkaista kaavoituksella. Yleiskaavan päivitys ja laajennus ei estä kansallispuiston perustamista, mikäli siitä tehdään myöhemmin päätös.

2.3.1.1 Evon maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma

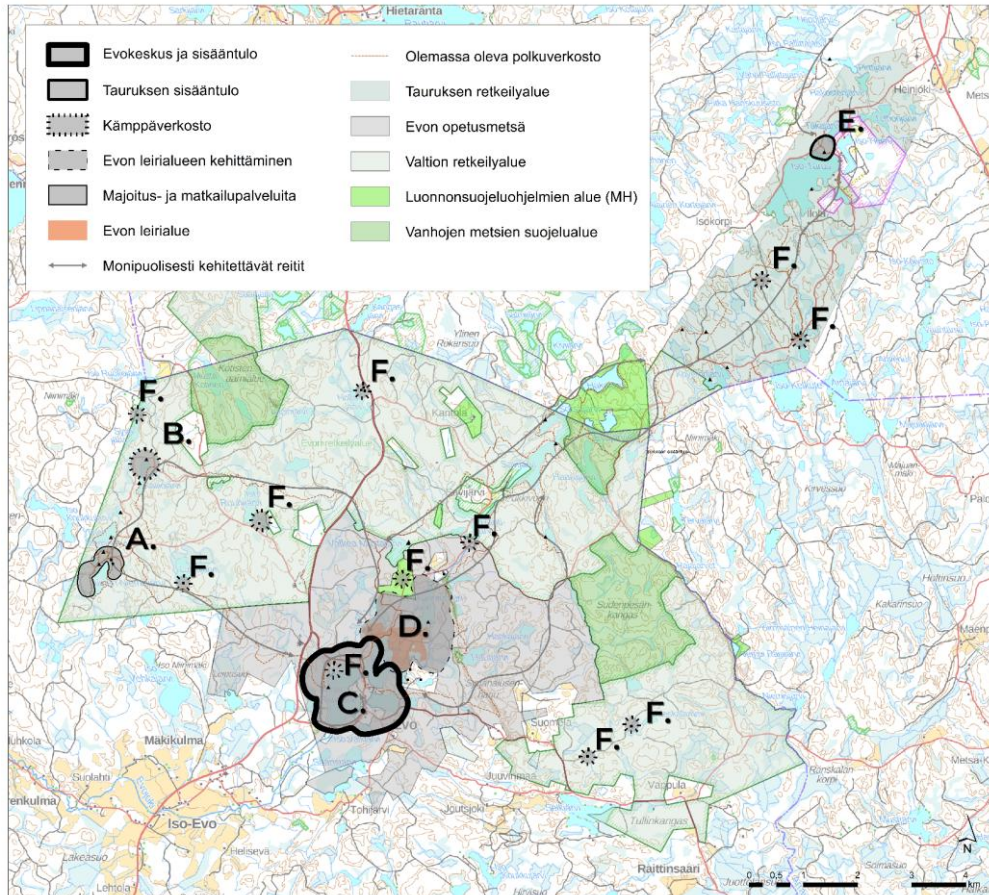
Yleissuunnitelmassa oli mukana myös Hämeenlinnan kaupungin omistama Taruksen ulkoilualue. Yleissuunnitelmaa tehdessä kuultiin alueen toimijoita, erilaisia sidosryhmiä ja viranomaisia. Suunnitelmassa osoitetaan aluevarauksia erityisesti matkailuliiketoiminnan kehittämiseksi. Niiden sijoittamisessa on huomioitu alueen toimijoiden ja sidosryhmien tahtotilaa ja pyritty yhteensovittamaan maankäyttöä. Lisäksi on huomioitu infrastruktuuri, palveluvarustus, yritystoiminnan ja investointien kannalta liiketoiminnallisesti järkevä kehittämismahdollisuus sekä Natura-luontotyyppien sijainti. Lisäksi ainutlaatuisten kämppäympäristöjen kehittämismahdollisuudet on huomioitu suunnitelmassa.

Yleissuunnitelmassa muuttuvan maankäytön painopisteet sijoittuvat EVO-keskuksen ympäristöön, Niemisjärvelle ja Kalliojärvelle. Yleissuunnitelmassa on nostettu esille seuraavia tavoitteita:

- A. Niemisjärvi, Luontoaktiviteetti-, kalastus-, vuokraus- ja majoitustoiminnan kehittäminen
- B. Kalliojärvi, Elämysmajoituskohteen kehittäminen
- C. Evo-keskuksen ympäristö, Evo-keskuksen luominen, matalan kynnyksen retkeilyn ja eräilyn kokemukset sekä majoituskapasiteetin mahdollistaminen
- D. Evon leirialue, Leiri- ja tapahtumatoiminnan kehittäminen

23.10.2025

- E. Tarus, Reitistöjen ylläpito ja kehittäminen, maastopyöräilyolosuhteiden kehittäminen, pysäköinti- ja lähtöpisteen kehittäminen
- F. Kämpäympäristöt Evon retkeilyalueella, Yksityisyyttä ja rauhaa konseptin edistäminen: yksityis- ja yritysasiakkaat, kämpphotelliverkoston toteutus yritysveloitetusti, rakennusoikeuksien mahdollistaminen lisärakennuksille (mökkit ja huvilat, ei suurta mittakaavaa)

Kuva 3. Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma (2020). Yleissuunnitelmassa oli mukana myös Hämeenlinnan kaupungin omistama Tauruksen ulkoilualue.

2.3.2 Osayleiskaavan tavoitteet

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen tavoitteena on tarkistaa sekä muuttaa alueen voimassa olevia yleiskaavoja, joiden ratkaisut ovat osittain vanhentuneita. Yleiskaavaa on tarkoitus laajentaa myös entuudestaan kaavoittamattomalle alueelle.

Yleiskaavatyön tavoitteena on edistää Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelman toteuttamista. Kaavalla tuetaan kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian toteuttamista retkeilyalueiden kehittämisestä. Osayleiskaavassa tarkastellaan aluetta yhtenä kokonaisuutena, tunnistetaan ja yhteensovitetään alueen luontoarvot, kulttuuriympäristöön liittyvät arvot, virkistykseen ja retkeilyyn liittyvät toiminnot ja niiden kehittämisedellytykset sekä mahdollistetaan matkailupalveluiden tuottaminen alueella. Kaavaratkaisussa huomioidaan taloudellisuus ja toteutettavuus infrastruktuurin näkökulmasta. Kaavassa on myös huomioitava alueen rooli opetuskäytössä. Yleiskaavoitusta tarkennetaan myöhemmin ranta-asemakaavoilla.

Edellä mainitut yleiskaavan tavoitteet koskevat valtion omistamia ja Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita. Kaavoitettavalle alueelle sijoittuu myös muiden maanomistajien alueita, joiden osalta yleiskaavassa todetaan tilanne voimassa olevien yleiskaavojen mukaisesti yhdenmukaistamalla kaavamääräyksiä ja kaavoittamattomilla alueilla olemassa olevan maankäytön perusteella. Asemakaavoitetuilla alueilla yleiskaavassa todetaan asemakaavan mukainen tilanne. Kaavoitettavan alueen maanomistajien on mahdollista osallistua yleiskaavan laadintaan kaavaprosessin aikana kaupungin ja Metsähallituksen kanssa laadittavalla kaavoitus sopimuksella. Maanomistajien ja muiden osallisten tavoitteita kuullaan osana kaavaprosessia.

Kaavatyötä ohjaavat Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040, ulkoilulainsäädännön retkeilyaluetta koskevat määräykset ja valtioneuvoston päätös Evon retkeilyalueen perustamisesta. Myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ohjaavat alueen suunnittelua.

3 Kaavoitustilanne

3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (Valtioneuvosto 14.12.2017) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteiden avulla vähennetään yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niiden avulla sopeudutaan myös ilmastonmuutoksen seurauksiin. Valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin voi tutustua [ympäristöhallinnon verkkopalvelun sivuilla](#). Tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä yleiskaavoituksessa. Tätä osayleiskaavaa koskevat erityisesti seuraavat alueidenkäyttötavoitteet:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

3.2 Maakuntakaava

Kaava-alueella on voimassa Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040 (kuulutettu lainvoimaiseksi 21.10.2021). Hämeen maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 27.11.2023 käynnistää vaihemaakuntakaavan laatimisen. Päätöksen mukaan maakuntakaava laaditaan kaikki Kanta-Hämeen kunnat kattavana vaihemaakuntakaavana, joka täydentää voimassa olevaa Kanta-Hämeen maakuntakaavaa 2040.

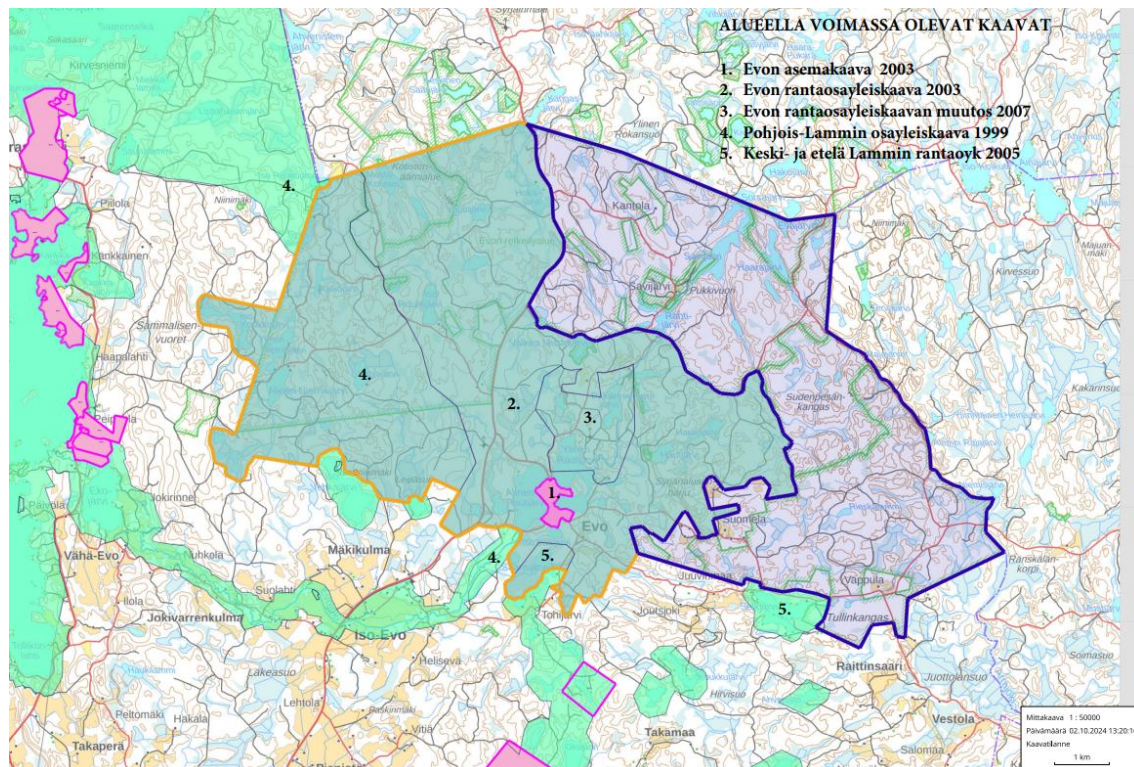
Voimassa olevaa maakuntakaavaa ja karttaselitteitä pääsee tarkastelemaan kartasta [tästä](#). Kaava-alue on maakuntakaavassa (Kuva 4) luontomatkailun kehittämisen kohdealueella ja osoitettu pääasiassa virkistys-, retkeily- tai ulkoilualueeksi (V), luonnonsuojelualueeksi (SL) ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Lisäksi kaava-alueelle on osoitettu matkailupalvelujen alueita (RM) ja palvelujen alue (P). Lisäksi maakuntakaavassa on osoitettu kaava-alueelle erilaisia arvoalueita, kuten vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet (pv), Natura 2000 -alueet (nat), arvokkaat geologiset harjumuodostelmat (ge), merkittävät maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Maakuntakaavassa osoitetaan myös päätiet ja ulkoilureitit.

23.10.2025

3.3 Yleis- ja asemakaavat

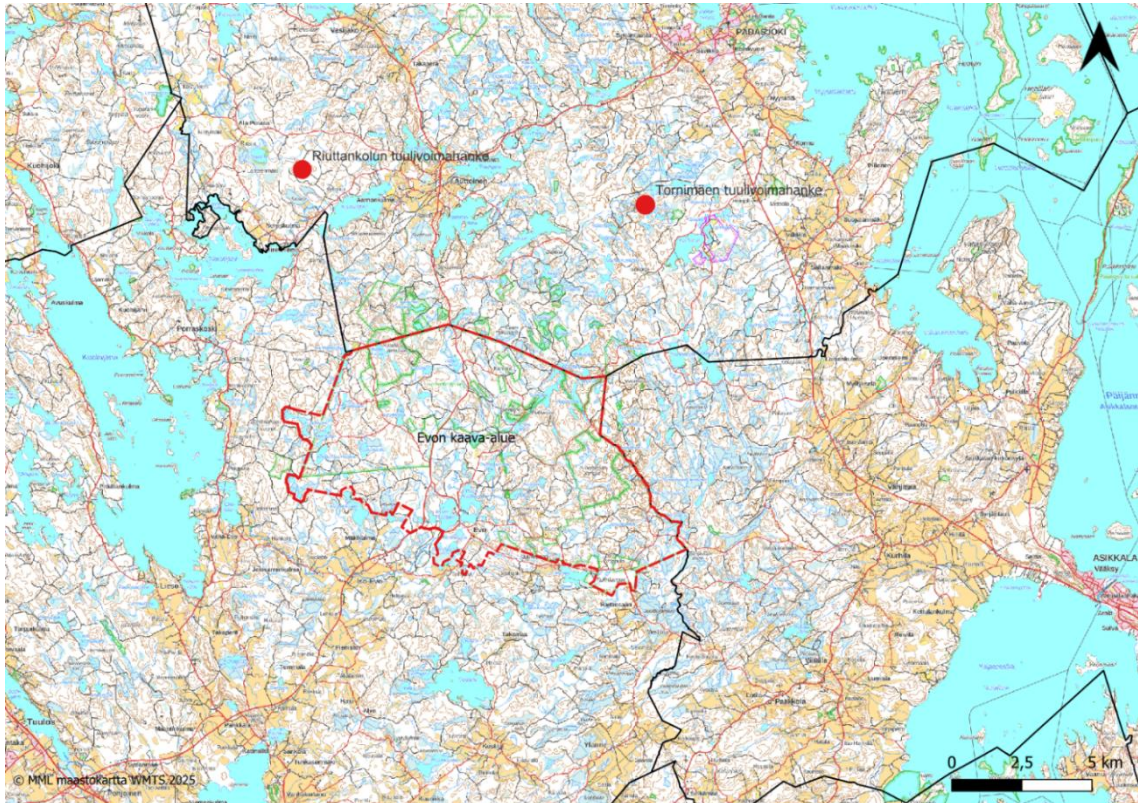
Kaava-alueella (Kuva 5) on tällä hetkellä voimassa Evon rantaosayleiskaava 2003, Evon rantaosayleiskaavan muutos 2007, Pohjois-Lammin osayleiskaava 1999 sekä Keski- ja Etelä-Lammin rantaosayleiskaava 2005, joista on Hämeenlinnan kaupungin karttapalvelussa yhdistelmäkaava (Kuva 7). Lisäksi Hämeen ammattikorkeakoulun alueella on voimassa Evon asemakaava 2003 (Kuva 6), jota voi tarkastella Hämeenlinnan kaupungin karttapalvelussa. Hämeenlinnassa on tekeillä yleiskaava 2050.

Evon kaava-alueeseen rajautuvien naapurikuntien Asikkalan ja Padasjoen kuntien puolella sijaitsevat voimassa ja vireillä olevat yleis- ja asemakaavat eivät rajaudu Evon kaava-alueeseen. Tornimäen tuulivoimahanke sijaitsee Padasjoella noin 5 km päässä Evon kaava-alueesta (Kuva 6). Tornimäen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osalta on ollut osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä tammikuussa 2025. Padasjoki on tehnyt kaavoitussopimuksen Nerokulmalla olevasta Riuttankolun hybridivoimahankkeesta (Kuva 6). Lisäksi Padasjoella ollaan linjaamassa tuulivoimarakentamisen periaatteita.

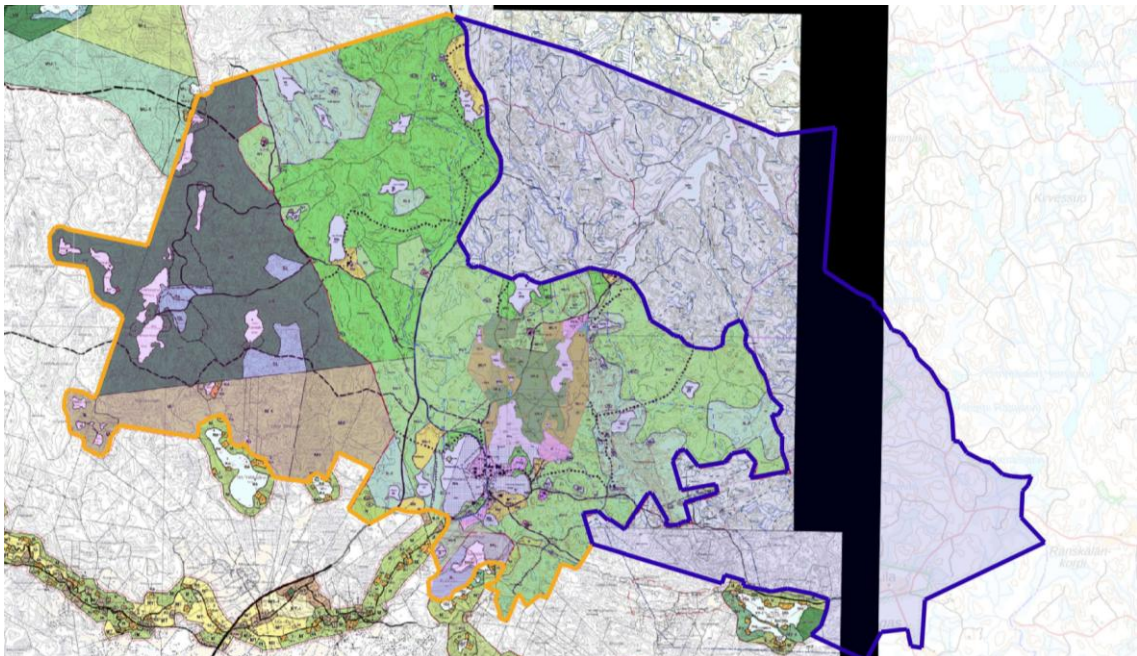

Kuva 5. Kaava-alueella ja sen läheisyydessä Hämeenlinnassa voimassa olevat yleis- ja asemakaavat. Kuvalähde: Hämeenlinnan kaupunki.

23.10.2025

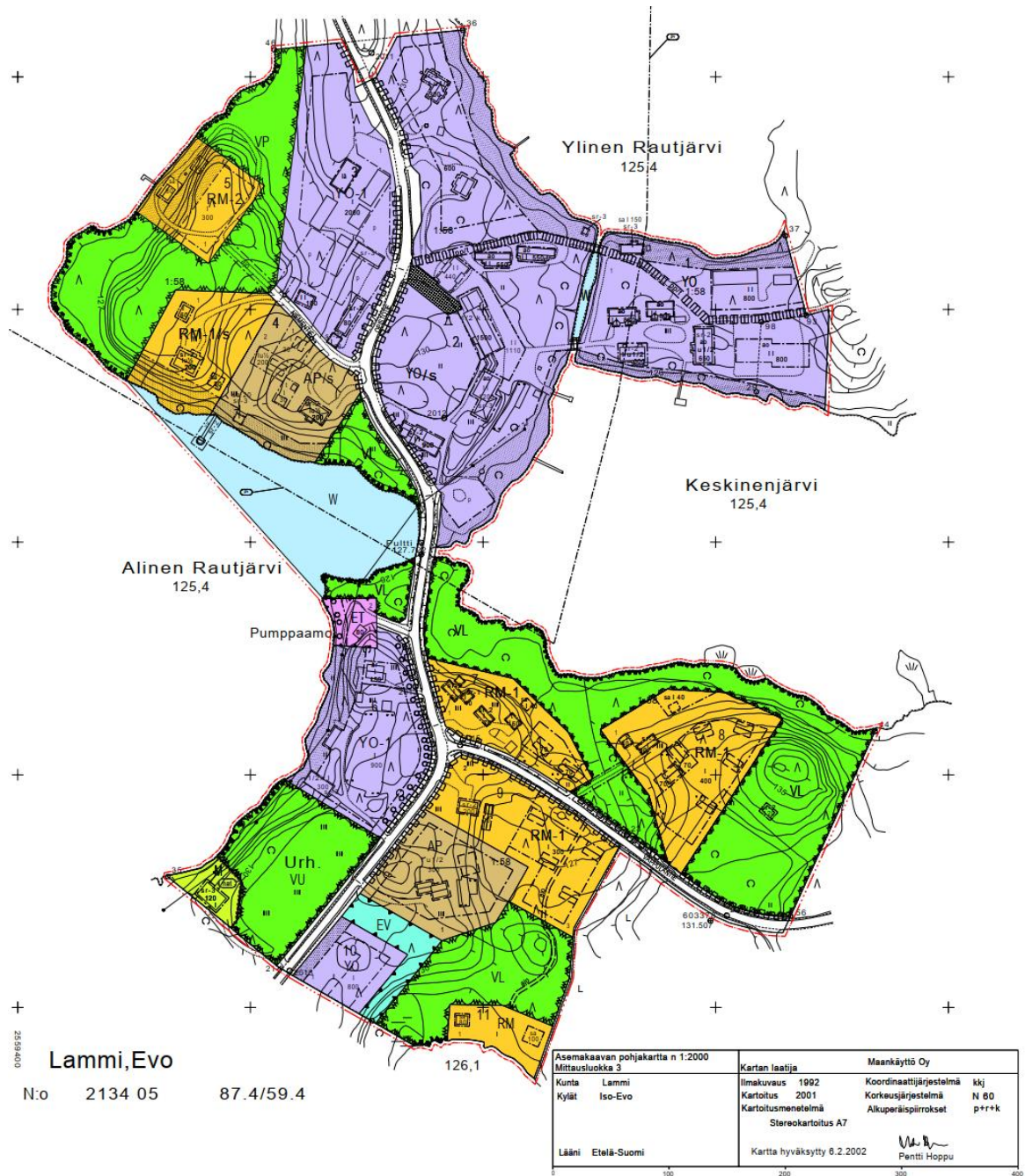

Kuva 6. Evon osayleiskaava-alueen sijainti suhteessa Tornimäen ja Riuttankolun tuulivoimahankkeisiin.

Kuva 7. Ote yleiskaavayhdistelmästä. Kaavamuutosalue rajattu oranssilla ja kaavan laajennusalue violetilla. Kuvalähde: Hämeenlinnan kaupunki.

23.10.2025

Kuva 8. Ote Hämeenlinnan ajantasa-asemakaavasta. Evon kampuksen alueella on voimassa Evon asemakaava vuodelta 2003. Kuvälähde: Hämeenlinnan kaupunki.

4 Arvokkaat luontoalueet, maisemat ja rakennetut kulttuuriympäristöt kaava-alueella

Evon osayleiskaava-alue on suurelta osin Natura 2000 SPA ja SAC-aluetta (FI0325001, SAC). Kuvassa 9 esitetään Natura 2000 -alueiden lisäksi suuren osan kaava-alueesta peittävä luonnonsuojeluohjelma-alue sekä yksityiset ja valtion luonnonsuojelualueet. Alueella sijaitsee arvokas geologinen harjumuodostuma Syrjänharju.

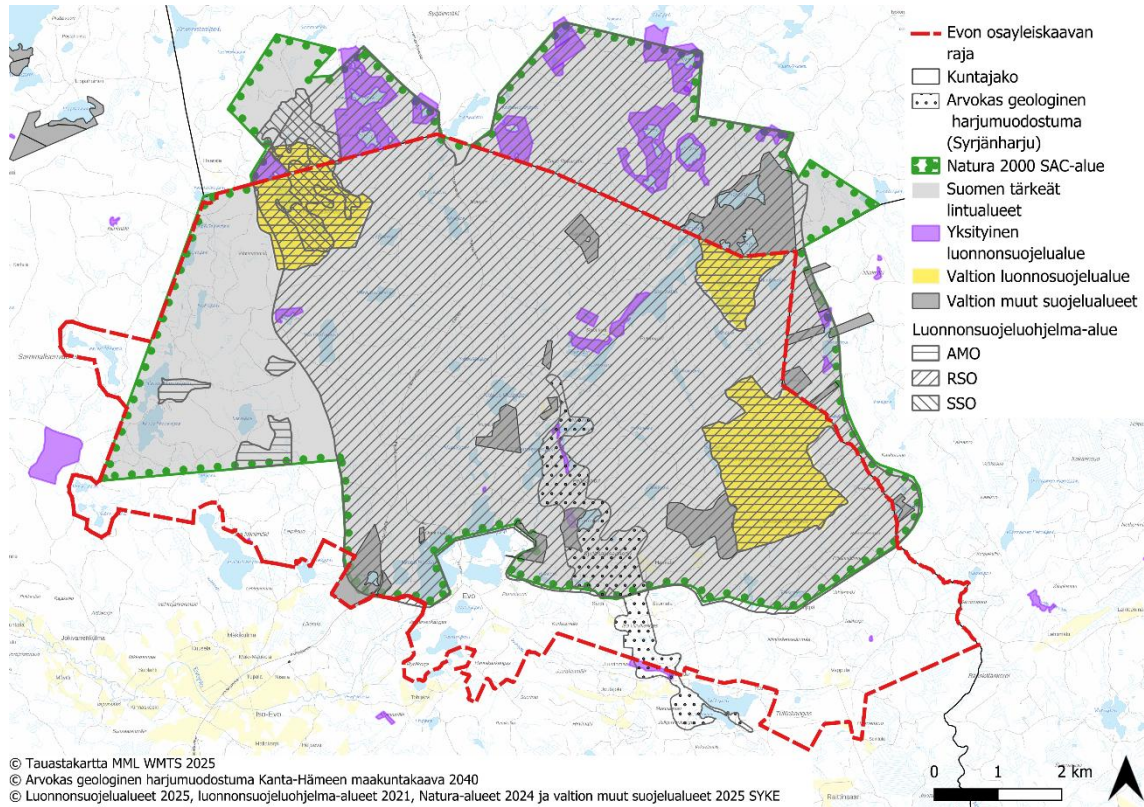
Evon osayleiskaavan alueella sijaitsee luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY mukaisesti muodostettu erityisten suojelutoimien alue, sillä alue on asetuksen liitteenä olevan luettelon mukaisesti osoitettu SAC-merkinnällä. Luettelosta ilmenevät luonnonsuojelulain 64 §:n 5 momentissa tarkoitetut tiedot.

Suojelun perusteena ovat 1086 punahärö, 1082 isolampisukeltaja, 1355 saukko sekä 1910 liito-orava. Natura-tietolomakkeella mainittujen lajien lisäksi alueella esiintyy luontodirektiivin liitteen IV a lajeista mm. ilvestä.

Laajalla Natura-alueella sijaitsee 13 Euroopan unionin luontodirektiivin tarkoittamaa Natura 2000 –luontotyyppiä:

- 3110 Hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet, 15 ha
- 3160 Humuspitoiset järvet ja lammet, 432 ha
- 3260 Vuorten alapuoliset tasankojoet, joissa on Ranunculion fluitantis ja Callitricho-Batrachium –kasvillisuutta, 3 ha
- 6270 Fennoskandian runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt, 0,4 ha
- 7110 Keidassuot, 29,1 ha
- 7140 Vaihettumissuot ja rantasuot, 20 ha
- 7160 Fennoskandian lähteet ja lähdesuot, 1 ha
- 8220 Kasvipeitteiset silikaattikalliot, 1,3 ha
- 9010 Boreaaliset luonnonmetsät, 850 ha
- 9050 Boreaaliset lehdot, 35 ha
- 9060 Harjumuodostumien metsäiset luontotyyppit, 20 ha
- 9070 Fennoskandian hakamaat ja kaskilaitumet, 0,8 ha
- 91D0 Puustoiset suot, 790 ha

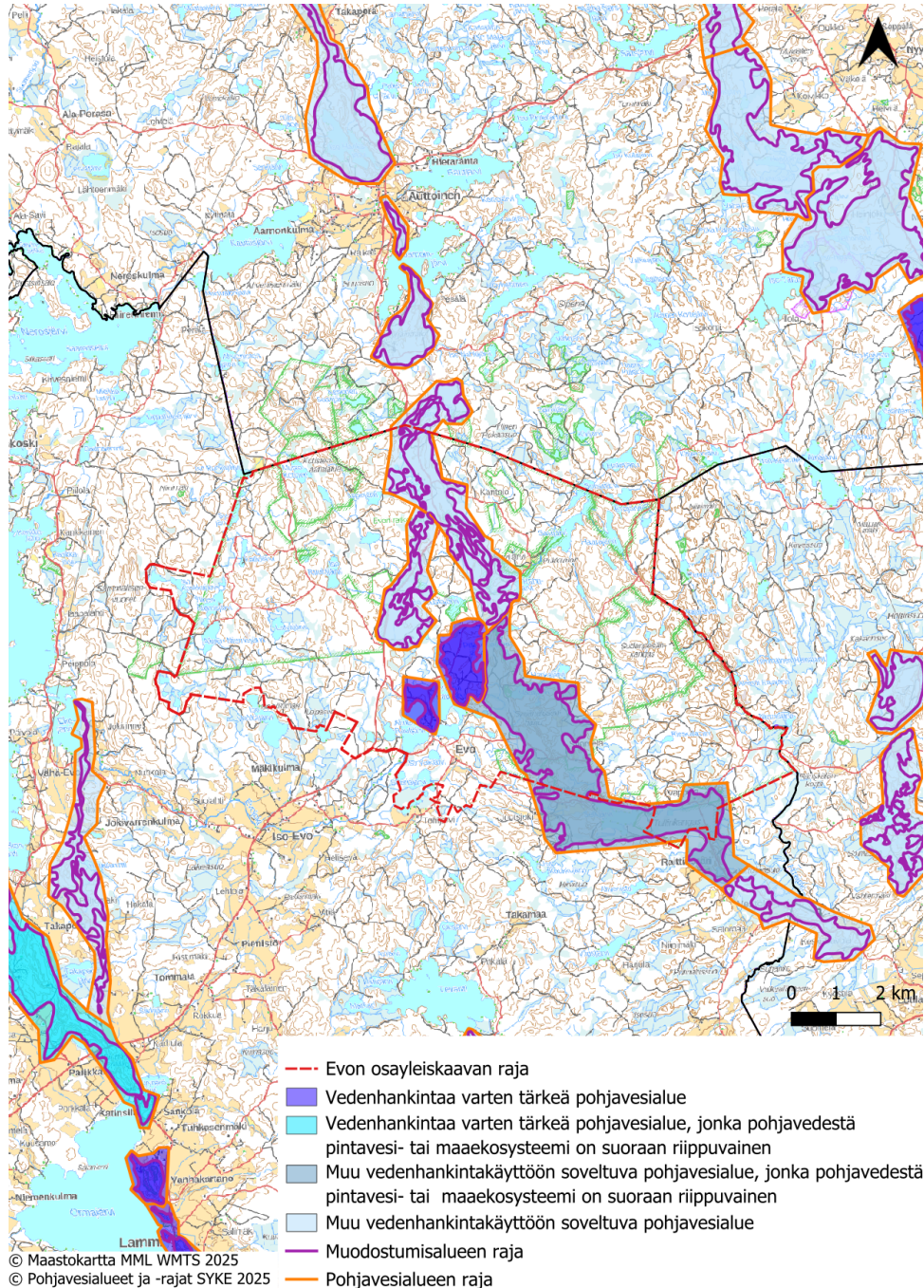
23.10.2025

Kuva 9. Evon osayleiskaava-alueella on Natura-alueita, luonnonsuojelualueita, arvokkaita luontoalueita ja arvokas geologinen harjumuodostuma.

23.10.2025

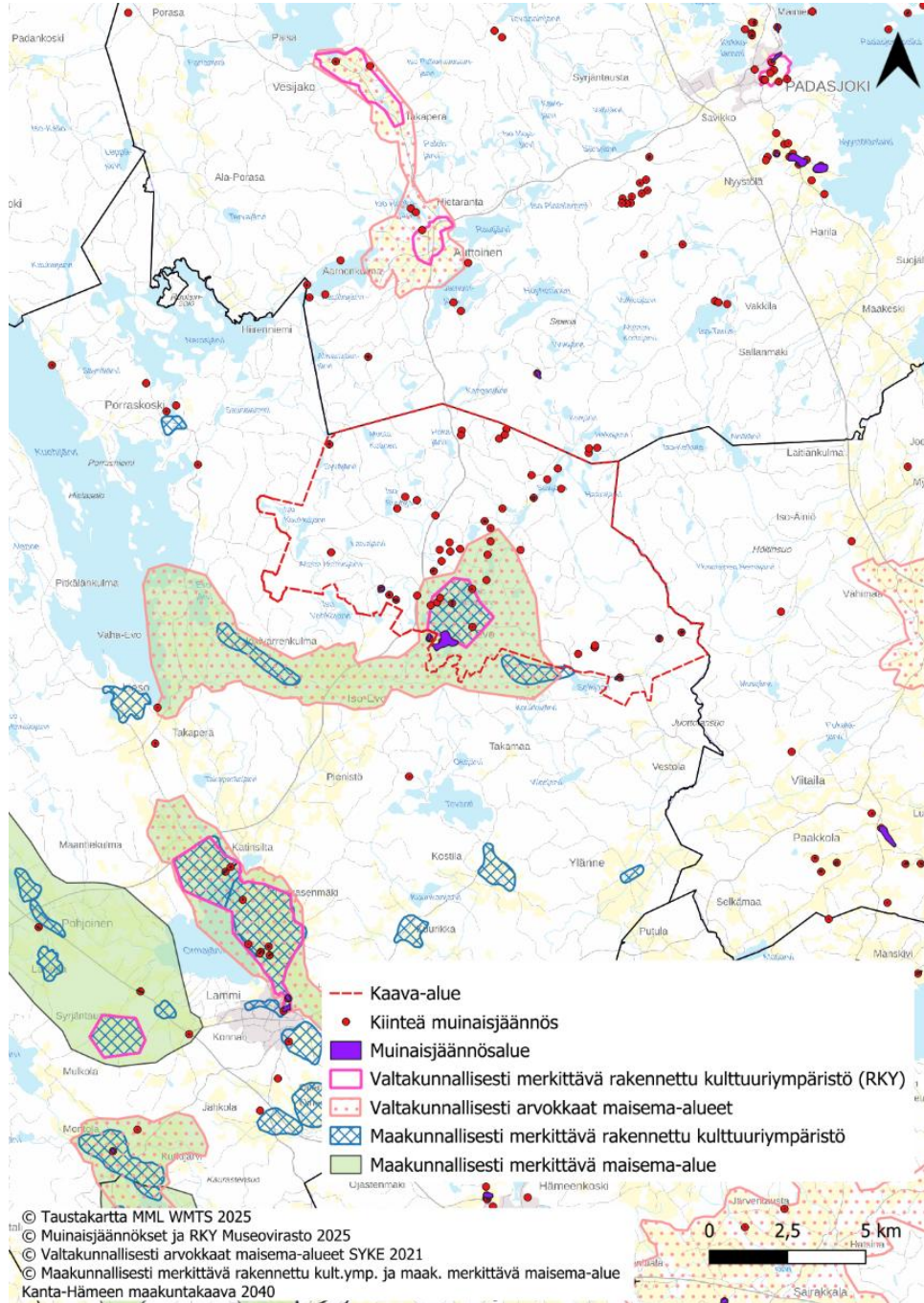
Kaava-alueella sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue ja lisäksi muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen sekä muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue (Kuva 10).

Kuva 10. Evon osayleiskaavan alueella ja ympäristössä sijaitsevat pohjavesialueet.

23.10.2025

Kaava-alueella sijaitsee lukuisia rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvokohteita (Kuva 11).

Kuva 11. Evon osayleiskaavan alueella sijaitsee kiinteitä muinaisjäännöksiä, muinaisjäännösalueita sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

23.10.2025

5 Aluetta koskevat aiemmat selvitykset ja aineistot

Oheen on listattu kaava-aluetta koskevia aiempia selvityksiä:

- Kanta-Hämeen maakuntakaavan 2040 selvitys- ja tausta-aineisto
- Evon retkeilyalueen rakennetun kulttuuriympäristön inventointi 2022. Saatsi arkkitehdit, Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja A 246.
- Evon retkeilyalueen kehittämistyöryhmä -loppuraportti 2022.
- Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA) 2021
- Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma 2020. FCG.
- Evon retkeilyalue, luontoarvot. Marja Nuottajärvi, FCG 2020.
- Hattulan ja Hämeenlinnan pohjavesien suojelun suunnitelma, Ramboll 2016.
- Evon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2015. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja C 133. Metsähallitus.
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) 2009. Museovirasto.
- Evon kulttuuriperintö inventointi 2008, osa A (raportti). Jouni Taivainen, Metsähallitus.
- Rakennusinventointi – Lammi. Hämeen ympäristökeskuksen moniste, 44/2002. Teija Ahola.
- Viherverkostotarkastelu, Päijät-Hämeen Liitto, Ramboll 2021.
- Hämeenlinnan kokonaisyleiskaava 2025, sini-viherverkkoselvitys, valmistuu keväällä 2025.
- Hämeenlinnan luonnon monimuotoisuusohjelma (LUMO-ohjelma 2025-2035), valmistuu keväällä 2025.

Osa kaava-alueesta on mukana Metsähallituksen Vanhojen ja luonnontilaisten metsien inventoinnissa 2024–2025. Inventoinnin tarkoituksena on tunnistaa ja suojella EU-komission määritelmän sekä kansallisten kriteerien mukaiset vanhat ja luonnontilaiset metsät valtion mailta.

Muita huomioitavia aineistoja ovat mm.:

- Viherverkostotarkastelu, Päijät-Hämeen Liitto, Ramboll 2021.
- Hämeenlinnan kokonaisyleiskaava 2025, sini-viherverkkoselvitys, valmistuu keväällä 2025.
- Hämeenlinnan luonnon monimuotoisuusohjelma (LUMO-ohjelma 2025-2035), valmistuu keväällä 2025.
- Evon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma (2015),
- Evon maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma (2020),
- Evon tiedekansallispuistoa valmistelevan alueellisen työryhmän loppuraportti ympäristöministeriölle 30.6.2021.

6 Laadittavat selvitykset ja vaikutusten arviointi

6.1 Laadittavat selvitykset

Osayleiskaavatyön yhteydessä kaava-alueesta laaditaan seuraavat taustaselvitykset:

- osayleiskaavatasoinen luontoselvitys,
- kulttuuriympäristön ja rakennetun kulttuuriympäristön selvitys (sisältäen maisemahistorian tarkastelun),
- liikenneselvitys,
- pohjavesiselvitys,
- selvitys vesihuollon toteutuksesta ja organisoinnista.

Emätilaselvitys laaditaan tarvittaessa. Prosessin edetessä ja kaavaratkaisun tarkentuessa arvioidaan muiden mahdollisten taustaselvitysten tarpeellisuus.

6.2 Vaikutusten arviointi

Osayleiskaavan vaikutukset arvioidaan yleiskaavan vaatimalla tarkkuudella (alueidenkäyttölaki 9 § ja maankäyttö- ja rakennusasetus 1 §).

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen vaikutukset:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vaikutusten arviointi pohjautuu mm. laadittaviin selvityksiin, asiantuntijatyöskentelyyn sekä viranomaisilta ja muilta osallisilta saatavaan palautteeseen.

Osayleiskaavatyön yhteydessä kaavan vaikutusten arvioinnin tueksi laaditaan erikseen seuraavat vaikutusten arvioinnit:

- Natura-arviointi,
- ilmastovaikutusten arviointi.

7 Osalliset, osallistuminen ja tiedottaminen

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (MRL 62 §).

Kuulutukset kaavan etenemisestä julkaistaan Kaupunkiuutisissa ja Keski-Hämeessä. Kaupungin kuulutukset ovat saatavilla sähköisellä ilmoitustaululla https://hameenlinna.tweb.fi/ktwebscr/kuullist_tweb.htm. Kaavan vaiheista tiedotetaan myös Hämeenlinnan kaupungin [kaavoituksen nettisivuilla](#).

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen osallisia ovat mm.:

- Metsähallitus ja muut suunnittelualueen maanomistajat,
- Metsähallituksen luontopalvelut,
- suunnittelualueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajat ja asukkaat,
- Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus),
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus),
- Hämeen liitto,
- Hämeenlinnan kaupungin museo ja Museovirasto,
- Hämeenlinnan kaupungin hallintokunnat,
- Padasjoki,
- Asikkala,
- Luonnonvarakeskus LUKE,
- Metsäkeskus,
- Hämeen ammattikorkeakoulu,
- Helsingin yliopiston Lammin biologinen asema,
- Suomen Partiolaiset,
- yritykset ja elinkeinoharjoittajat alueella,
- luonnonsuojeluyhdistykset,
- paikalliset yhdistykset, kuten paikallisia asukkaita edustavat yhdistykset,
- alueen virkistyskäyttäjiä edustavat yhdistykset,
- virkistysalueen käyttäjät,
- alueella olevat tiekunnat,
- teleoperaattorit,
- pelastuslaitos.

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja jättää kaavasta lausunto, mielipide tai muistutus sen ollessa nähtävillä valmisteluvaiheessa tai

23.10.2025

ehdotusvaiheessa. Myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi jättää lausunnon tai mielipiteen.

Viranomaisten tavoitteita kaavan suhteen kuullaan lausuntojen lisäksi mm. viranomaisaloitusneuvottelussa ja tarvittaessa erilaisissa työneuvotteluissa sekä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa.

Muiden osallisten tavoitteita kuullaan mielipiteiden ja muistutusten lisäksi kaavan valmisteluvaiheessa julkaistavilla verkkokyselyillä. Kyselyt suunnataan sidosryhmille, kaava-alueen maanomistajille ja muille osallisille. Sidosryhmiä tiedotetaan kyselystä sähköpostilla, maanomistajia kirjeitse ja muita osallisia lehtikuulutuksella ja kaavoituksen nettisivuilla samalla kun OAS kuulutetaan nähtäville ja siitä tiedotetaan.

Viranomaisilta ja verkostohaltijoilta pyydetään lausunnot valmisteluvaiheen ja ehdotusvaiheen aineistojen ollessa nähtävillä. Muut osalliset voivat jättää kaavavaiheen mukaan joko mielipiteen tai muistutuksen. Muita osallisia tiedotetaan kaavaprosessin etenemisestä kuulutuksilla. Kaavan vireilletulosta ja nähtävilläoloajoista tiedotetaan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla ja kaavoituksen nettisivuilla. Lehtikuulutukset julkaistaan Hämeenlinnan kaupunkiuutisissa ja Keski-Hämeessä. Kaava-alueen maanomistajia tiedotetaan lisäksi kirjeitse valmistelu- ja ehdotusvaiheessa.

Erikseen tiedotettavina nähtävilläoloaikoina palaute tulee osoittaa Hämeenlinnan Kaupunkirakennelautakunnalle ja lähettää postitse osoitteella Kaupunkirakennepalvelut, Wetterhoffinkatu 2, 13100 HÄMEENLINNA tai sähköpostitse Kaupunkirakenteen kirjaamoon kaupunkirakenne@hameenlinna.fi. Palautteeseen tulee liittää kaavan diaarinumero HML/4984/10.02.02/2024.

Kaavoituksen eri vaiheissa esitetyt kirjalliset lausunnot, mielipiteet ja muistutukset kirjataan kaava-aineiston yhteydessä nähtävillä olevaan erilliseen vuorovaikutusraporttiin, jossa esitetään kirjalliset vastineet lausuntoihin, mielipiteisiin ja muistutuksiin.

Kaava-aineistoon voi tutustua kaupungin internetsivuilla www.hameenlinna.fi/yleiskaavat ja palvelupisteissä nähtävilläoloaikana. Aineistot ovat nähtävillä Lammilla kirjastopalvelupisteessä (osoitteessa Linjatie 12, 16900 Lammi) ja Kastellissa kaupungintalolla (osoitteessa Wetterhoffinkatu 2, 13100 Hämeenlinna).

Yleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä voi valittaa hallinto-oikeudelle 30 vuorokauden kuluessa päätöksen julkiseksi saattamisesta.

Osallinen voi olla yhteydessä kaavan laatijaan ja kunnan virkamiehiin kaavaan liittyvissä asioissa koko kaavaprosessin ajan. Yhteystietoja on esitetty luvussa 10, Yhteystiedot.

23.10.2025

8 Kaavatyön vaiheet ja aikataulu

Evon alueen kehittämisestä järjestettiin työneuvottelu Metsähallituksen aloitteesta, Metsähallituksen, ELY-keskuksen ja Hämeenlinnan kaupungin kesken 13.4.2023.

Hämeenlinnan Kaupunkirakennelautakunta on päättänyt ([päättösote 22.10.2024 § 191, pdf](#)) käynnistää Metsähallituksen aloitteesta Evon alueen yleiskaavoituksen. Kaava on kuulutettu vireille 30.10.2024.

Metsähallituksen, Hämeenlinnan kaupungin ja konsultin (FCG) välillä pidettiin aloituskokous 25.11.2024. Konsultti teki aloitusvaiheen maastokäynnin alueelle 2.12.2024.

Viranomaisaloitusneuvottelu pidettiin 31.1.2025. Neuvottelussa kuultiin viranomaisten tavoitteita kaavan ja sen valmistelun suhteen. Viranomaisaloitusneuvottelussa sovittiin pidettäväksi erilliset työkokoukset luontoselvityksen sisällöstä ja aineistoista sekä kulttuuriympäristöselvityksen sisällöstä ja aineistosta. Työkokoukset pidetään keväällä 2025.

Muiden osallisten tavoitteita kuullaan kaavan valmisteluvaiheessa julkaistavilla verkkokyselyillä. Tavoitekyselyt ovat auki 20.3.-18.4.2025.

Kaavatyöhön liittyviä selvityksiä tehdään kaava-alueella ja tarvittaessa kaava-alueeseen rajautuvilla alueilla keväällä ja kesällä 2025 sekä tarvittaessa myöhemminkin kaavaproessin aikana. Selvitysten tekijät liikkuvat maastokäynneillä kaava-alueella ja valokuvaavat kaava-aluetta. Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen yhteydessä tehtävän rakennusinventoinnin yhteydessä kaava-alueen rakennettuja ympäristöjä valokuvataan ja inventoija voi joutua käymään myös pihapiireissä valokuvaamassa rakennuksia.

Lukua täydennetään ja tarkistetaan kaavaproessin edetessä.

8.1 Kaavatyön vaiheet

Lukua täydennetään ja tarkistetaan kaavaproessin edetessä.

Vireilletulo ja OAS 11/2024–4/2025

- Kaavamuutoksen käynnistämispäätös 22.10.2024
- Kuulutus (30.10.2024) ja tiedottaminen kaavamuutoksen vireille tulosta
- Viranomaisaloitusneuvottelu 31.1.2025
- Kuulutus (19.3.2025) ja tiedottaminen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävillä olosta

23.10.2025

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma yleisesti nähtävillä 30 vrk, 20.3.-19.4.2025, osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman ollessa nähtävillä julkaistaan tavoitekyselyt sidosryhmille, maanomistajille ja muille osallisille, kyselyt ovat auki 20.3.-10.4.2025.

Kaavan valmisteluvaihe 3/2025–12/2025

- Vastineet OAS-vaiheessa saatuun palautteeseen
- Kaavan valmisteluvaiheen aineistojen valmistelu, mm. selvitykset ja kaavaluonnoksen laatiminen
- Kaavan valmisteluvaiheen aineiston hallinnollinen käsittely (Hämeenlinnan kaupungin kaupunkirakennelautakunta KAURA)
- Kuulutus ja tiedottaminen valmisteluvaiheen nähtävillä olosta
- Valmisteluvaiheen aineisto yleisesti nähtävillä (30 vrk, arviolta joulukuussa 2025), jolloin pidetään yleisötilaisuus
- Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavan valmisteluvaiheen aineistosta
- Viranomaislausunnot valmisteluvaiheen aineistosta
- Tarvittaessa viranomaisten työneuvottelu

Kaavaehdotusvaihe, 1/2026–5/2026

- Vastineet valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen
- Kaavaehdotuksen valmistelu
- Kaavaehdotuksen hallinnollinen käsittely (Hämeenlinnan kaupunki, KAURA)
- Kuulutus ja tiedottaminen kaavaehdotuksen nähtävillä olosta
- Kaavaehdotus nähtävillä (30 vrk, arviolta keväällä 2026)
- Osallisilla ja muilla kunnan jäsenillä on mahdollisuus esittää kaavaehdotuksesta mielipide (muistutus) nähtävillä oloaikana
- Viranomaislausunnot kaavaehdotuksesta
- Tarvittaessa viranomaisneuvottelu

Hyväksymisvaihe, 6/2026–10/2026

- Vastineet valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen
- Kaavan hyväksymisasiakirjojen laatiminen
- Yleiskaavan muutoksen ja laajennuksen hyväksymiskäsittely (Hämeenlinnan kaupunginvaltuusto)
- Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen on mahdollista hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta
- Kaavan hyväksymistä koskeva kuulutus julkaistaan virallisilla ilmoitustauluilla, ilmoituslehdissä sekä kunnan kotisivuilla

23.10.2025

- Hyväksymispäätöksestä voi valittaa hallinto-oikeudelle 30 vuorokauden kuluessa päätöksen julkiseksi saattamisesta (lehtikuulutus)
- Kaava saa lainvoiman 30 vuorokauden kuluttua hyväksymiskuulutuksen tiedoksisaannista (lehtikuulutus), jollei päätöksestä ole valitettu

9 Yhteystiedot

Erikseen tiedotettavina kaavan nähtävilläoloaikoina palaute tulee osoittaa Kaupunkirakennelautakunnalle ja lähettää postitse osoitteella:

Hämeenlinnan kaupunki / kaupunkirakenne

Wetterhoffinkatu 2,

13100 HÄMEENLINNA

tai sähköpostitse Kaupunkirakenteen kirjaamoon kaupunkirakenne@hameenlinna.fi.

Palautteeseen tulee liittää kaavan diaarinumero HML/4984/10.02.02/2024.

KAAVAN LAATIJA

FCG

Hatanpääkatu 1 A,

33900 Tampere

Arkkitehti SAFA Minttu Kervinen, YKS-548

+358 44 298 2171

minttu.kervinen@fcg.fi

Hämeenlinnan kaupunki

Wetterhoffinkatu 2, 2. krs,

13100 Hämeenlinna

Yleiskaavasunnittelija Katja Ojala

+358 50 509 0745

katja.s.ojala@hameenlinna.fi

Metsähallitus

Vankanlähde 7,

13100 Hämeenlinna

Alueidenkäytön johtava asiantuntija Ida Montell

+358 40 5122480

ida.montell@metsa.fi